

SLOVENE

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemnik:

za
selo leto naprej 26 K — h
pol leta 13 —
četrt 6, 50
mesec 2, 20

V pravništvu prejemnik:

za
selo leto naprej 20 K — h
pol leta 10 —
četrt 5 —
mesec 1, 70

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Naročnine in inserate
sprejema upravnštvo v
Katoliški Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, 1, 17

Izhaja vsak dan, izven
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 266.

V Ljubljani, v torek 19. novembra 1901.

Letnik XXIX.

Germaniziranje Spod. Štajerja.

Maribor, dne 17. nov.

Na shodih nemških zaupnikov v Mariboru in v Radgoni se je sklenilo, naj nemške stranke na kompetentnih mestih izposlušajo, da dobi glasovita lex Stallner najvišje potrjenje. In že se iz informiranih krogov poroča, da je dr. Derschatta glede lex Stallner s Koerberjem imel pogovore ter da se Koerber ne upira zahtevi voditelja nemških nacionalcev. Tudi lex Stallner bo med koncesijami, s katerimi si bo ministerski predsednik kupil nemškonalne glasove.

Ako se potrdi lex Stallner, bo to skrajno hud udarec za naše kmečko slovensko prebivalstvo na Sp. Štajerskem. Razdelitev zastopnikov v okr. zastope je itak že zelo krivična. Kmetijske občine, ki plačujejo največ davka, imajo premalo zastopnikov, namreč samo eno četrtino. Ostale tri četrtine voli skupina veleposestnikov, industriincev in tržanov-meščanov. Ker se pri volitvi za okr. zastope računajo za veleposestnike oni zemljišni posestniki, ki plačujejo na leto vsaj 60 gld. direktnega davka brez vojne priklade, so imeli dosedaj kmetje po mnogih okrajih še v skupini veleposestnikov večino proti nemškim grajščakom in meščanskim ter tržanskim veleposestnikom. Glasom lex Stallner pa bi se naj k svoti davka, ki je potrebna za veleposestniško skupino, smel prištevati tudi hišnorazredni davek. Na ta način bi veleposestniki iz trgov in mest majorizirali kmečke veleposestnike, in mestni in tržki volivci, ki so skoro izključno sami Nemci, bi iz treh skupin pošiljali svoje zastopnike v okr. zastope. Krajni zastopi, ki so ustvarjeni za kmeta, bi s tem postali popolnoma iluzorični. Naš kmet bi prišel pod kuratelo meščanov, tržanov in grajščakov.

Nič manjša ni nevarnost, ki nam preti z lex Stallner v narodno-prosvetnem

oziru. Iz okrajnih zastopov se volijo okrajni šolski sveti. Okrajni šolski sveti pa nam nastavljajo učitelje, kajti imenovanje po delnem šolskem svetu je nazadnje le formaliteta. In kako učitelji se nastavljajo od nemških okraj. šolskih svetov, to nam pove samo en pogled v konjiški ali gornjeradgonski okraj, mariborskega in marenberskega niti ne omenjamo. Prednost imajo povsodi le nemškutarske osebe, značajne slovenske učiteljske moči le po slučaju zlezejo v te okraje, in ako so v njih, morajo trpeti neprestano preganjanje ali vsaj sekiranje. Ako se potrdi lex Stallner, potem izgubimo spodnjestajerski Slovenci že pri prvih prihodnjih volitvah razven dveh vse okrajne zastope, to se pravi, z lex Stallner nam je odvzet zadnji upliv na naše šolstvo, in germanizaciji so odprta vsa vrata.

Da pridejo po uveljavljenem lex Stallner naše okrajne hranilnice v nemške roke, da bodo vsi javni napisi ob cestah in potih nemški itd., vsega tega niti ne omenjamo.

Lex Stallner namerava torej spodnjestajerske Slovence narediti v gospodarskem in narodno-prosvetnem oziru za helote Nemcev in nemškutarjev. Značilno za naše zaspane politične razmere je, da se proti predlogu Stallnerjevemu ni pokazal na Sp. Štajerskem noben večji odpor. Nič se tudi ne sliši, ali so naši poslanci storili kake korake proti sankciji omenjenega predloga. Ako ne bodo mogli naši poslanci zaprečiti lex Stallner, potem jim tudi ni treba skrbeti za slovenske paralele na gimnazijah v Mariboru in v Celju, še manj pa za vseučilišče v Ljubljani, potem naj skrbijo le še za to, da bomo dobili še na slovenski zemlji — grobove.

Obravnave.

Dunaj, 18. nov.

Danes popoldne ob 3. uri je proračunski odsek za silo zopet sklepčen ter razpravlja o točkah trgovinskega ministerstva.

Parlament torej dela, toda le na videz, kajti razprave v proračunskem odseku imajo v prvi vrsti namen, da se mej tem odloči: ali je premirje mogoče in pod katerimi pogoji. Češki poslanci namreč ne odnehajo drugače, kakor da jim vlada v dogovoru z Nemci dovoli ali vsaj zagotovi vseučilišče v Brnu in zopet vpelje notranji češki jezik v uradih za češke okraje. In če se tudi vladi posreči, da ustavnim potom dobi državni proračun, je kriza le odložena za nekaj mesecev.

Bodoče leto se mora parlament baviti z ogersko nagodbo in trgovinskimi pogodbami. Pri tej priliki bi češki poslanci zastavili vse svoje moči, da se ugodi njihovim zahtevam. Ker vlada noče oficijelno obravnavati s češkimi poslanci glede premirja, da ne vzbudi sumov pri nemških strankah, namignila je tem, naj po svojih načelnikih določijo pogoje za »modus vivendi«. Danes ob 11. uri so se zbrali načelniki levičarskih strank, da rešijo ustavo in parlament, kakor naglašajo njihova glasila. Sklepi niso še gotovi, ker zvečer ob 7. uri nadaljujejo posvetovanja. Upanja ni mnogo, da bodo spravili parlamentarni voz z mesta, kjer je običal. Nemške stranke pod vplivom vsenemske zveze zahtevajo, da morajo potihnuti vse politične in narodne zahteve. Kdor je sit, ta lahko čaka večerje. Kdor pa je lačen, ne gre v gozd po drva za kuho, ako vidi, da se že kuha. Saj so Nemci že pred 50 leti obljubovali ravnopravnost, v ustavi so jo zagotovili, a še danes so vse njihove obljube obešene na zvezde. Ni torej čudno, ako češkim in drugim poslancem pohaja že vsa potrpežljivost, ko ne zahtevajo nič nemogočega. S kratkimi črtami more vlada dobiti premirje v zbornici, ako Nemci hočejo biti pravični. Ako pa Nemci tega ne storé, potem je jasno, da jim ni za parlament, ne za ustavo, ne za državo, ampak le za hegemonijo. In Nemci sami naj prevzamejo odgovornost za vse, kar pride. Seveda ne smemo vseh Nemcev meriti z enim vatlom. Mnogo

jih je, ki razmere treznejše presojuje, ali nekateri se boje za svojo popularnost, drugi za mandate, na katere preže radikalci.

Nemški šovinizem narašča vsak dan. Vsaka najmanjša zahteva slovanskih poslancev, in če za nemški kraj zahtevajo dvojezičen poštni pečat, je že zločin proti nemški posesti. Moravska šteje do tri četrtine češkega prebivalstva. A če naravnim potom preide občinski zastop iz nemških v češke roke, takoj je ogenj v strehi pri Nemcih. Tako so včeraj na shodih v Brnu in Olomucu nemški veljaki kričali in najodločnejše ugovarjali ustanovitvi češkega vseučilišča. Poslanec d'Elvert je na shodu v Brnu in poslanec dr. Chiari v Olomucu pretil z obstrukcijo, ako vlada sploh le misli na drugo češko vseučilišče. Poslanec dr. plem. Derschatta je včeraj v Inomostu rekel mej drugim: Dobili smo sicer bitko, a ne vojske. Danes ne moremo govoriti o miru, ampak le o premirju, da rešimo proračun, nagodbo, carinski tarif in trgovinske pogodbe. Z drugimi besedami: Nemci milostno dovolijo premirje, toda brez najmanjše koncesije v političnem in narodnem oziru in le tako dolgo, da parlament reši nujnejša vprašanja, potem pa se zopet začne boj na smrt in življenje.

V teh razmerah je seveda tudi premirje izključeno, ako nasprotnik desnico ponuja, v levici pa nož vihti. Zato se že čujejo glasovi, da se razbijejo vse obravnave o premirju. Kaj potem, tega danes nihče ne ve. Parlamentarna vlada, ki bi se mogla naslanjati na trdno in zanesljivo večino v zbornici, je danes nemogoča. Višjih uradnikov, ki bi mogli zamenjati Koerberjev kabinet ter ustvariti v parlamentu boljše razmere, pa Avstrija tudi nima. Kar jih je, ti so že skušali prijetnosti vladnih poslov. Torej absolutizem? S tem bi se država ponižala do turških razmer. Morda slepa sreča prinese rešitev iz te zagate.

LISTEK.

Sestra.

Maloruski spisal M. E. Markovič, preložil J. I.

1.

Mati mi je umrla, ko sem bila še majhna, tako da se je dobro niti ne spominjam. Samo zdi se mi, kakor v sanjah, da me je nekdo polagal v posteljico in tiho prepeval nad menoj. Ko so gospodinjstvo mater pokopali, se oče ni hotel drugič oženiti. »Nobena ne bode nad mojo prvo milo«, je navadno rekel. »Ker jo je Gospod vzel k sebi, naj pa deca gospodari!«

Naš oče je bil jako dober, ljubil naju je oba z enako ljubeznijo, brata in mene. Živel smo dobro in imeli vsega dosti. Kako srečna in vesela so bila moja deviška leta; že samo zmisliti se nanje je prijetno. Bog daj nebesa mojemu očetu!

Veselila sem se kot devojka tri leta; prihajali so snubači. Jaz nisem marala nikogar, in oče me tudi ni silil, dasi so bili med njimi bogati mladeniči. Ali tudi meni je določil Gospod, da sem našla svojega ženina in svojo ljubav. Moj ženin je bil tako krasen! Rdeč, postaven! In tako sem ga ljubila! Le moj Pavle mi je bil vedno na misli, da sem le njega videla! Pa on ni bil iz našega sela, ampak nedaleč iz tujega. Čo

sem ga le videla, sem se razveselila, a če ga nisem videla, me je objela taka žalost, da mi cel svet ni bil nič mar.

Nekoč se mi je za nekoliko časa odtegnil, a jaz bi si bila kmalu oči izplakala. »Morda je ljubil drugo devo«, — mislim. Ali drugi dan pošlje Simona — nisem se tega nadejala, niti sanjalo se mi ni o tem — in me je zaprosil. Oče naju je blagoslovil. Kaj za to, da je bil tujec, pa je bil dober gospodar, tako da ga je daleč okrog vsak spoštoval.

Odvedel me je na svoje gospodarstvo. Moj mili Bog, kako krasno smo živeli! Ali Gospod mu ni dal dolgega življenja... Samo dve leti sva živela skupaj. In kako me je ljubil! Bilo je veselo pogledati v našo hišico, kakor v kako skatljico. Sedimo, delamo ali pa se razgovarjamo. — Ali medtem zboli moj Pavel. Tekala sem k zdravnikom in lekarjem, ali nikdo mu ni pomagal. Smrti se, pravijo, ne moreš ubraniti. Umrl je moj Pavel.

Prišel je po me moj oče in me vzel k sebi. Prodali smo možovo hišico in vse drugo.

»Živi pri meni, hčerka! Zakaj bi bivala sama v tujem selu?«

2.

Moj brat pa se je v tem času oženil in vzel devojko iz našega sela. Primerna in lepa

je bila, da je bilo pravo veselje. Imela sta tudi hčerko kakor lastovico.

Nisem še žalovala eno leto za svojim Pavlom, že smo tudi očeta pokopali. Ljudje pravijo: »Nikdar ne pride nesreča sama«, in ne pravijo tega zastonj. Do tega časa smo dobro živeli, a tedaj je moj brat prišel na beraško palico. Nesreča ga je preganjala: ali mu ni žito obrodilo, ali mu je mrvo poplavalilo. A Bog mu je dal petero otročičev: dve deklici in tri dečke. Od žalosti in skrbi je jel moj brat veneti. Nevesta je hodila žalostna okrog, pa tudi deca je bila otožna. Prišlo je do tega, da niti kruha nista imela za kaj kupiti.

»Sestra«, — pravi brat, — »bodi tako dobra, posodi mi nekaj denarja! Ako bodem živel, ti hočem vrniti, a če umrem, ti bode pa Bog povrnil.«

In posodila sem mu oni denar, katerega sem dobila za hišo in posestvo, in v tem hipu se je v naši hiši razvedrilo: brat je začel govoriti, njegova žena se nasmehavati in deca se je jela veseliti in smejeti. In tudi jaz se veselim: »Slava Gospodu, ker je tudi pri nas, kakor pri drugih ljudeh, vse zadovoljno!« Moj brat je kupil nekaj zemlje in si kmalu opomogel.

Brat in jaz sva se že od mladih nog vedno ljubila. A da bi se kedaj resno sprla ali skregala — Bog varuj! Pa če sva se

tudi kedaj malo razdvojila, vse si takoj odpustila.

Tudi deca me je jako ljubila in često se je med seboj razprla radi mene. »To je moja teta!« a drugo dete je kliknilo: »Moja!«

Samo bratova žena je bila bolj trmo-glava. Čeravno sem ji stregla kakor majhnemu detetu, ji vendar nisem mogla nikdar ustreči. »Nevesta draga«, sem ji rekla, »storimo tako in tako, dobro bode.« Če je bilo treba kaj kupiti ali prodati, nikdar ni poslušala, skrivaj pa je jokala. Nisem hotela brata vznemirjati in potem sem zopet njo ogovarjala z ljubeznivo besedo.

Nekdaj sem ž njo sadila na vrtu sadike. Jaz sem jo ogovarjala, ali ona kakor da ne čuje, je šla daleč proč. Bridko mi je bilo pri srcu, ali vendar sem zapela; pela sem, pa solze so mi same tekale iz oči. V tem začujem glas: »Bog pomozi in dober dan!« ... Pogledam, bila je naša soseda. Pripognila se je čez plot pa naju pozdravila.

Hitro obrišem solze.

»Dober dan«, odgovorim, »sestrica!«

»Ravno grem k vam.«

»Lepo vas prosimo, česa želite?«

»Bi mi hoteli prodati nekoliko sadik?«

»Tujcu se prodaja, a sosedi se mora

podariti.«

»Bodite tako dobri, predraga!«, in mi

poda lonček. (Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 19. novembra.

Parlamentarna kriza

se je z včerajšnjim dnem zopet izredno poostрила in ministerski predsednik se je neki napram raznim poslancem že izjavil, da mu sedanje razmere že presedajo, da hoče miru in da ne mara žrtvovati svojega itak rahlega zdravja zavoženim stvari. Dr. Körber goji torej po teh virih resno misel na odstop, ako se v najkrajšem času ne pokaže nada, da se zboljšajo parlamentarne razmere. V časopisju in v poslaniških krogih je pa za ta slučaj prišlo že na površje ime novega moža: princ Alfred Liechtenstein bo sestavil novo ministerstvo. Obenem se pa tudi zatrjuje, da bo razpuščen državni zbor. Posl. baronu Wassilko je rekel povodom audience cesar: »Parlamentarni položaj je zopet izredno resen; tako ne sme iti več dalje, ker je položaj obupen. Mnogim poslancem manjka dobre volje in poguma. Postati mora drugače.« O pomanjkanju poguma se je izrazil vladar tudi napram posl. Gniewoszu.

Preosnova volivnega reda za državni zbor?

Sedanje skrajno nezdrave razmere v avstrijskem parlamentarnem življenju so dale že marsikateremu politiku povod, da je jel razmišljati o sredstvih in potih, s katerimi bi se zboljšale naše parlamentarne razmere. Ta neugodni položaj je napotil tudi poljskega publicista Alfreda Szczechan-skega, da je jel razmišljati o tem vprašanju. Prišel je pri tem do zaključka, da se more nezdravim razmeram priti v okom edino le potom novega volivnega reda za državni zbor. Izdal je posebno brošuro pod naslovom »Preosnova volivnega reda v Avstriji«. Mož zastopa načelo splošne volivne pravice s posebnim ozirom na socialno-politiške razlike. Sedanji zistem interesentnega zastopstva mu ne zadošča, hoče ga razširiti do skrajnih meja. Pasivno volivno pravico naj ima vsak polnoletni državljani, ki doseže minimalni inteligenčni cenzus, aktivno pa vsak državljani v svoji kuriji ali v več kurijah, katerim pripada. Potem pa sledi, kar je najvažnejše, določitev štirih volivnih skupin: I. posestništvo. Ta se deli: 1. v fidejkomisno, 2. veleposestvo, 3. srednje posestvo, 4. malo posestvo. Za zadnje tri podskupine je merodajen davčni ključ. — II. mesta. Prebivalstvo se deli v pet podskupin: 1. hišni posestniki, 2. veliki industrijalci, 3. obrtniki, 4. trgovci, 5. inteligenca (uradništvo). Vsak volilec ima toliko glasov, kolikor skupinam pripada. — III. za druge: 1. finance, 2. promet, 3. industrija in obrt, 4. trgovina, tehnika, 5. poljedelstvo, 6. kulturno-duševni nameni, 7. konfesije. Volitev se izvršuje na občnih zborih. — IV. ti-ziško, ročno delo: 1. industrijalni, tovarniški delavci, 2. obrtni delavci, 3. kmečki delavci. — Državni zbor izdela splošni okvirni zakon in število poslancev, deželni zbori v sporazumu z vladjo pa: 1. razdelitev prebivalstva v posamezne skupine, 2. znamenek za volitev opravičenih zadrug, 3. razdelitev mandatov med posamezne skupine in podskupine, 4. določitev volivnih okrajev in krajev, 5. direktno ali indirektno volitev v malem posestvu in delavski skupini. — Konečno pravi avtor tega načrta, da mora biti volitev zakonita — dolžnost. — Reči moramo, da načrt ne preveva prav nikak demokratiški duh in da radi tega ne more služiti niti za podlago resnim razpravam v zadevi premembe volivnega reda. Nam ostane prej ko slej vzor samo splošna in enaka volivna pravica.

Nemški protestni shodi

so se vršili minulo nedeljo v Brnu, Olomucu in Inomostu. Povsodi je bilo na dnevnem redu vseučiliško vprašanje, na prvih dveh češko vseučilišče na Moravskem, na zadnjem italijanska univerza. Zbotali so nemški prvaki vse, karkoli leze in gre ter pozivljali vladjo, da ne sme Čehom oziroma Italijanom ničesar dovoliti, s čimur bi bili Nemci »prikračeni na svojih pravicah.« V Brnu je imel glavno besedo baron d'Elvert, v Olomucu posl. Primavesi in v Inomostu dr. Derschatta in bivši rektor Waldner. Vsprejete so bile kajpada na vseh

shodih fulminantne resolucije, zabavljalo se je vseprek, drugih nesreč pa ni bilo.

Hrvaški deželni zbor

je sklican na 28. t. m. Rešil bo bržkone samo proračun in nekaj vladnih predlog manjše važnosti. Razprava o zadnjih volitvah bo bržkone zelo burna, ker bo opozicija skušala povedati vse, kar se je dognalo z vladne strani in česar ni mogla pojasniti v časopisju.

Južna Amerika proti Severni Ameriki.

Na vseh delih sveta se vidi, kako so se začeli narodi in države osamosvojati ter otresati se upliva tujih narodov in tujih držav. Povsodi je videti znamenja, kako se z naglimi koraki bližajo časi, ko bo vsaka država, vsaki narod živel svoje lastno življenje in ne bo samo zato na svetu, da bo povečeval moč in množil ugled drugih narodov, drugih držav. Na panamerikanskem kongresu, ki se sedaj vrši v Meksiku, se je pojavilo med zastopniki južnoameriških pokrajin odporno gibanje proti Zedinjenim državam severne Amerike, katere poslednje bi hotele ameriške države spraviti pod svoj upliv, oziroma v odvisnost od sebe. Sklepa se, da vse južno-ameriške republike mislijo stopiti v zvezo, da se bodo tako uspešneje upirale nadvladji severnih držav.

Nikakih mirovnih pogajanj

ne marajo voditi oholi Angleži s predsednikom Krügerjem ozir. z vladama burskih republik. To vest je sedaj »pribilo« znano angleško »glasilo« v Avstriji. Piše namreč: Zadostuje, da enostavno konstatiramo, da velja Krüger sedaj, ko sta južno-afriški republiki »združeni« z Anglijo, Angležem le še za privatno osebo brez vsake oficijelne avtoritete, s katero se v smislu narodnega in državnega prava ne more pogajati. Transvalske vlade v resnici sedaj ni, kakor tudi ni one nekdanje Oranjske države. — Burtorej v glavih angleških mogočnejšev niti več ne eksistirajo, v resnici imajo pa še toliko moč, da je ravno radi njih moral na bojišče novi vrhovni poveljnik.

Književnost in umetnost.

Repertoire slovenskega gledališča.

Danes se igra prvič v sezoni narodna igra s petjem »Rokovnjak«. Izvirne uložke poje g. Noemi, g. Wildner in g. Lier. Pri predstavi sodelujeta tudi pevski zbor in vojaška godba. V četrtek 21. t. m. je premijera Flotow-ove opere »Alessandro Stradella«.

Za tamburaše

je izšla ravnokar v peti izdaji »Kratka teoretično-praktična uputa u tamburanju po kajdah«. Cena 3 krone. Knjižica je lahko in umevno pisana ter ima 36 fino in čisto izgotovljenih slik. Natančno so opisane vse tamburice z mnogimi vajami za vse vrste tamburanja. Vsakemu začetniku, kakor tudi izvežbanemu tamburašu bo ta navod koristen in priročen. Dobiva se pod adreso: Milutin pl. Farkaš, Zagreb, Gunduličeva ulica 6.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 19. novembra.

Za slovensko vseučilišče v Ljubljani. Odbor »Slov. katol. polit. društva za kamniški okraj« naznanja, da je »Slov. kat. društvo za kamniški okraj« pri obnem zboru 30. okt. 1898 na predlog g. župnika Bernika sklenilo, da se odpošlje prošnja za vseučilišče v Ljubljani. Kar je storil odbor takrat, to ponavlja danes. — Obč. zastop v Šmarji je odposlal prošnjo za vseučilišče. — »Katol. slov. društvo za radovljiški okraj« je odposlalo petico za slovensko vseučilišče v Ljubljani. — Iz Kranjske gore: »Objavili ste že brzojavno naznanilo, da je naše županstvo takoj poslalo prošnjo za slovensko vseučilišče v Ljubljani. A tudi naša društva niso zaostala. Te dni so jednake izjave poslale na Dunaj: Podružnica šolske družbe sv. Cirila in Metoda »Gorenjska Dolina«, Posojilnica in veteransko društvo v Kranjski Gori ter Kmetijsko društvo Podkorenem. Tukajšnje mnenje je, da morajo v tem pogledu vsi slovanski poslanci biti solidarni in pravici pripomoči do zmage. Ako se pešiči Lahov kani vstreči, s koliko večjo pravico isto zahtevamo mi. Kaj pa, ko bi slovanski poslanci zahtevali »junctim« univerzo

na Moravskem, poljsko gimnazijo v Tešinu, slovenske ljudske in srednje šole in vseučilišče v Ljubljani tembolj, ker Italijani itak že vse to imajo in na vseučiliščih je zanje zadostno preskrbljeno. Čas je, da pridemo i Slovani na vrsto! — »Obzore« je prinesel včeraj lep uvodnik za vseučilišče v Ljubljani. — Uvodnike o tem vprašanju je objavila tudi praška »Politika«.

Imenovan je sodnim adjunktom v Novem Gradu v Istri avskultant dr. Oskar Cumar.

Slovenski visokošolci, ki se slučajno mude v Ljubljani, naj prav gotovo pridejo jutri v sredo, 20. t. m. ob 8. uri k »Rožici«, da se domenijo o nekaterih velevažnih stvareh. Na svidenje!

Javno predavanje. Opozarjamo še enkrat na jutrišnje zanimivo javno predavanje dr. Krekovo o velikem revolucionarju Mazziniju. Predavanje se prične točno ob pol 8. uri zvečer v veliki dvorani »Katoliškega Doma«. Vstop prost.

Iz Št. Vida nad Ljubljano je odšel danes vč. gosp. Ferdinand Erker, ki je bil tam skoro pet let, na svojo novo službo v Kočevje. »Rokodelsko društvo« mu je izročilo krasno diplomu kot častnemu članu za njegovo neumorno delovanje, društva so mu priredila v nedeljo večer bakljado in serenado ter so mu zapela pod oknom. Da je bil ves čas jako priljubljen, se je pokazalo posebno pri odhodu, ko so še močje jemali s solzami slovo od njega. Sentviški močje so nam poslali izjavo, v kateri pravijo: »Zahvaljujemo odhajajočega gosp. Erkerja za neumorno in trudapolno delovanje v naši župniji. Posebno pri naši mladini v šoli, pri raznih društvih, kakor tudi pri stavbi razširjanja cerkve je mnogo storil za naš javni blagor. Želimo mu, da bi mu Bog dal isto srčnost, ki jo je pokazal pri nas, tudi v njegovi novi službi!« Sentviški močje (slede podpisi).

Poštnih manipulantinj — ne marajo več! Ozirom na to, da se na eraričnih poštinih in brzojavnih uradih direkcijskega okrožja za Trst, Primorsko in Kranjsko bržkone več let ne bo potrebovalo novih ženskih močij, se od sedaj nadalje na prošnje za podeljenje služeb poštinih in brzojavnih manipulantinj ali za zaznamovanje za take službe in konečno na prošnje za dopuščenje k manipulacijski skušnji ne bo ozir jemalo.

Pasijonske igre v »Katoliškem domu« bodo prihodnji četrtek, petek in v soboto vsakokrat ob 1/8. uri zvečer. Predstavljala jih bode družba starobavarskih pasijonskih iger, ki ima mnogo priznanih pisem od raznih odličnjakov, mej njimi tudi od nadškofa Stadlerja in od bivšega predsednika »Kat. družbe« v Ljubljani, Viljema grofa Wurmbanda.

Kranjskogorsko veteransko društvo je imelo minulo nedeljo izredno zborovanje, na katerem se je sklenil protest proti izjavi angleških mogočnejšev, ki so obrekovali avstrijsko vojno v Bosni leta 1878, dalje prošnjo za vseučilišče v Ljubljani in konečno imenovali sledeče gospode častnimi člani: radoljskega okrajnega glavarja pl. Rubellija, notarja v Kranjski gori Hudovernika, knjigovodjo ondi Žerovnika, župnika Zlogarja in župana Lavtičarja. Pri zboru je svirala že dobro izvežbana družbena godba.

Občni zbor »Meščanske godbe« bode jutri ob 8. uri zvečer v dvorani Mestnega doma. Po zborovanju bo koncert »Meščanske godbe«. Za gostilniško postrežbo je preskrbljeno.

Urania gledališče v Ljubljani. Prihodnji teden se bodo pričele prve predstave kranjskega »Urania gledališča« v Ljubljani. Mednarodna »Urania« je sklenila v družbi in sodelovanjem odličnih ljubljanskih pisateljev strokovnjakov v Ljubljani in v 15 krajih na deželi prirediti poučno predavanja v slovenščini ali pa v nemščini. Tudi za šolsko mladež se bodo priredile predstave. Prvi večer se bodo kazale astronom. podobe; pojasnilo sestavi g. prof. M. Vodušek, potem sledi izprehod po Parizu, pojašnjevan po g. Ivanu Beletu, in na koncu se bode kazal boj Burov, ki ga bode pojašnjeval gospod prof. A. Funtek. Pri predavanju se kaže skoro 200 krasnih

umetniških podob, 36 kvadratnih metrov velikih. Tudi mnogo živih fotografij spremlja predavanja. V odmorih bode igrala meščanska godba. Vstopnina bode z ozirom na zanimive predstave nizka; pri šolskih predstavah bode revni otroci brezplačne vstopnice, oziroma se bode pa tudi na delavski družba. V Ljubljani bodo predstave 25. in 26. t. m. v kazinskem steklenem salonu, dne 27. t. m. pa za Slovence v Narodnem domu. Potem sledi turnee po 15 večjih krajih dežele. Pripravljajo se predavanja in predstave o zgodovini Kranjske, o Shakespeare, življenju Jezusovem, naravnih pojavih v zraku itd.

Povodenj. Vsled strahovitega naliva je v noči na 16. t. m. Bohinjska Sava tako narasla, da ljudje ne pomnijo tolike povodnji. V Štangah je deželna cesta na več krajih raztrgana. V občini Bohinjska Bela-Ribno so valovi odnesli 3 mostove, 1 pa je tako poškodovan, da so prepevali voziti čezenj. Mnogo travnikov in njiv ob strugi je z gramozom zasutih, tako da imajo posestniki veliko škodo. Od politične oblasti pričakujemo, da bode škodo cenila in posestnikom naklonila kako podporo. — Iz Kranjske Gore se nam poroča: Zadnje deževje je našo Peščenico tako napolnilo, da je voda tekla po vsemrodu. Da ni nehalo deževati, bi bilo dosti škode, kajti kakor je Peščenica pri spomladnem deževju že načela škarpo za vasjo, tako se je zdaj lotila škarpe nad železničnim mostom, kar se je še pravočasno zazapilo.

Povodenj v Idriji. Iz Idrije 17. nov. Kakor se Vam je brzojavno naznanilo, je zopet povodenj napravila veliko škodo posestnikom in gozdnemu eraru. Še vedno je tu ohranjena stara navada, da plavijo kake tri ure daleč drva in hlode iz eraričnih gozdov po Idrijci in pri mestu so napravljene dolge grablje, da zajamejo lesovje in ga spravijo na kup tikoma mestnih hiš. V prejšnjih časih povodenj ni napravila tolike škode, ker so plavili le dolge krlje, katere so se-le tu razžagali in razklali. Sedaj pa po vodi spuščajo razcepljena drva, katera se v grablje zamaše, zraven pritise še listje, suhljad in vejevje, da zabrani odtok narasli vodi. Tu se potem razlije daleč po cesti, vhaja v stanovanje v pritličju, in več hišam in trgovcem v mestu je za par dni prav neljubi gost, ker morajo naglo, največkrat še ponoči spravljati pohištvo in blago, na druge varneje prostore. Kako mokrotno in zadahlo je na takih krajih še več dni potem, ko se je voda odtekla, si lahko mislimo. In koliko škode napravi! Res da nekaj povrne gozdni erar prizadetim, a strahu in vse škode gotovo ne poplača. Naša pokopališče je od zadnje povodnji še sedaj razdrto, ker je voda spodjedla in odnesla zid in nekatere krste z mrličji. Tudi sedaj 16. t. m. je zopet podrli zid pri cesti, raztrgala na treh krajih grablje in odnesla več kot 1000 kubičnih metrov drv. Gozdni erar je napravil pred 2 letoma cesto ob Idrijci. Reklo se je, da se grablje odpravijo in drva suha vozijo v mesto. To bi bilo gotovo umestno, saj sedaj dobivamo drva, ki so dalj časa ležala v vodi in taka gotovo nimajo posebne vrednosti za kurjavo. A cesta je že zdavnej napravljena, drva nam pa še vedno hodijo po vodi v mesto. Treba se bode res obrniti do naših poslancev na Dunaju, da stavijo kako interpelacijo do poljedelskega ministra. Vsaj po čemu so toliko tisočakov porabili za gozdno cesto, ako pa sedaj kot nerabna čaka, da se zopet razruši.

Povodenj na Dolenjskem Na mnogih mestih je izstopila na Dolenjskem tudi Temenica in Krka in sta mnogo zemlje poplavlili.

Pokopali so včeraj soprogo ključavničarskega mojstra Fr. Pilkota, gospo Frančiško Pilko. N. v m. p. l.

Dvoje govedi povozil vlak. Pri km. 47-67 med Kočevjem in Ribnico je povozil vlak in usmrtil dvoje govedi, last Jožefa Pojeta.

Talijo za rešitev življenja v znesku 52 K 50 h je deželna vlada priznala stud. iur. Francu Cernetu, ki je 24. avg. l. l. z nevarnostjo lastnega življenja rešil iz vode gimnazijskega dijaka J. Dolencea.

Na smrt obsojen. Pred mariborskimi porotniki je stal včeraj 57letni mizar Jakob Gerlič iz Trotkove, okraj Št. Lenart. Imel je razmerje s slaboglasno 42letno Heleno Koc-

bek, ženo 70letnega posestnika Martina Kocbeka. Dne 11. avgusta je pil Gerlič s Kocbekovo po raznih gostilnicah. Ob 10. uri zvečer je prišla ta sama k gostilni Tomača Zdravca. Bila je vsa krvava in izrekla, da ji je Gerlič z nožem prerezal trebuh. Živela je še en teden in potem umrla. Gerlič je svoje dejanje pripoznal. Porotniki so vprašanje o umoru potrdili in sodišče je obsodilo Gerliča k smrti na vislicah.

Poročil se bode prihodnjo nedeljo gospod Ivan Pfeifer, privatni uradnik v Celju, z gđo. Ivanko Ramovš iz Ljubljane. — Poročil se je gosp. Hugon Bajuk, kancelist c. kr. državnih železnic na Trbižu, z gđo. Jelico Modrijan iz Planine. — Poročil se je podpredsednik tržaškega »Kola«, gospod Anton Vatovec, z gđo. Terezijo Delorenzo.

Povodenj na Spodnjem Štajarskem. Grof Clary, štajarski ces. namestnik, je odpotoval v kraje, ki so po predvčerajšnji povodnji oškodovani. Tudi mnogo drugih uradnikov že na licu mesta ceni škodo. In na Kranjskem? . . . Povodenj je posebnno mnogo škode napravila tudi pri nasadih hmelja. Na mnogih krajih so na delu fotografirali, da fotografirajo opustošenje. Na mnogih krajih je promet popolnoma ustavljen, ker so ceste razdrte. Obrežje pri Mozirju je voda raztrgala. Pri Dobrišavci je Savinja regulacijske nasipe v dolžini 200 metrov razdrila in si napravila novo strugo po poljih od Št. Petra, Žalca do Pletrovič. Popolnoma je voda razdrila hišo gostilničarja Zaveršnika, pri eni hiši je do prvega nadstropja visoko nanosila najrazličnejših stvari.

Že zopet otrok zgorel. V Šempasu je padel krog poludne v nedeljo otrok Vincenca Brankoviča v ogenj. Otrok se je močno opeknel in v velikih bolečinah po noči umrl.

Ljubljanske novice. Ogenj pri Maliču. V dimniku pri Maliču je danes bruhnil ogenj. Pogasil ga je vežbalec ognjegasnega društva Dachs. — Strah pred elektriško železnico so dobili danes konji Erjavčevi. Z voza je padla Erjavčeva deklica in se znatno poškodovala. — Neredit pri elektriški železnici je bil včeraj zjutraj. Pokvaril se je nek voz, katerega so morali odpeljati nazaj v postajališče.

Na včerašnjem semenju je bilo prignanih 816 konj in volov, 378 krav in 76 telet. Skupaj 1264 glav. Kupčija je bila jako povoljna, ker so prišli kupci iz Morave.

Velika nesreča. V sredo sta peljala posestnik Andrej Črne iz Vrtojbe in njegov namenjen zet, 23letni Jože Lasič, na vozu, pred katerim je bilo vpreženih par volov in jeden konj, steljo in drva proti domu. Kar se med potoma zvrne voz in pade na Lasiča tako nesrečno, da je bil pri isti priliki mrtev. Črne je bil vendar toliko srečnejši, da mu je padel voz le na truplo in ne na glavo, potrlo pa ga je hudo po nogah in životu.

Zaplenjen volivni oklic laške stranke. Volivni oklic laške stranke v Istri za predstoječe volitve so oblasti zaplenile na dveh mestih.

»Slovenski Marijin dom«. Marijina družba v Trstu zbira doneske za zgradbo »Slovenskega Marijinega doma« v Trstu.

Demonstracije proti dr. Krstiču. Z Reke brzojavljajo tržaškemu »Avantiju«, da se je predvčerajšnjim priredila tamkaj hrupna demonstracija proti znanemu hrvatskemu renegatu dr. Krstiču, ko je le ta šel na Adamičev pomol. Množica je žvižgala in upila »pereat Krstić« ter mu napravila popolno mačjo godbo; rešila ga je policija.

Važen sklep. V Trstu je mestni odbor sklenil, da morajo učitelji takoj v pokoj, ako so doslužili 40 let ali pa dosegli starost 70 let.

Samomori dijakov v Trstu. Naprošeni smo, dotično vest o samomorih dveh dijakov v Trstu v toliko pojasniti, da je bil prvi samomorilec učenec mestnega italijanskega gimnazija, in drugi učenec mestne italijanske realke, ne državne.

Povodenj na Goriškem. V noči med petkom in soboto je Soča vsled dolgotrajnega dežja tako narastla, da je prestopila bregove. Take višine kakor sedaj, ni dosegla že mnogo let. Nekatero tovarno v obližju Soče morale so vsled tega zaustaviti delo in v soboto, tako poročajo, je bilo več dru-

žin v veliki nevarnosti ter so morale svoje imetje spraviti v varnost. Par hiš je bilo istega dne od vseh strani oddanih z vodo, tako, da je bilo življenje njih stanovalcev v veliki nevarnosti. Ukrenilo se je potrebno, da se jih reši. Most v Zagradu je povodenj tako omajala, da se je bati, da se poruši, istotako je voda razrila več cest in je na mnoge mestih zaustavljen promet.

Iz Linca se poroča, da pride ženin nadvojvodinje Elizabete princ Oton Windischgrätz v garnizijo v Linc. Vrše se pogajanja za nakup nekega gradu.

VII. avstrijski vinarski shod v Kremsu 1902. Septembra meseca prihodnjega leta se bo vršil v Kremsu VII. avstrijski vinarski shod. Med raznimi odličnjaki sta za častno predsedstvo naprošena poljedelski minister in nižjeavstrijski cesarski namestnik, v predsedstvo pa je odposlan baron Gudenus, deželni maršal nižjeavstrijski. S tem shodom, med katerim se bodo prirejali strokovni izleti v okolico kremško, v klosternuburško in Retz, je združena mednarodna razstava vinarskih in kletarskih priprav, na katero bodo domače in tuje tvrdke poslale mnogo izdelkov. Razprave bodo trajale 2 dni. Pokušalo se bo vino itd. Vstopnica za vse skup stane 10 K. Oglašja se pri sekretarijatu VII. avstr. vinarskega shoda v Kremsu ob Donavu, ki daje tudi vsa pojasnila.

Z Dunaja se poroča, da je profesorski kolegij višje poljedelske šole sklenil, da se pripuste k predavanjem tudi ženske kot izredne ali pa redne slušateljice.

Generalni predsednik katol. rokodelskih društev Schäffer. V Kolinu ob Renu je umrl v soboto stolni kanonik Seb. Schäffer, generalni predsednik kat. rokodelskih društev. Pokopan bo v četrtek, 21. t. m. Osrednjega predsednika za našo monarhijo, kardinala dr. Gruscho bo pri pogrebu zastopal lokalni predsednik dunajskega glavnega društva Michele.

Konji za Angleže. Z Reke se poroča, da pričakujejo ondi te dni pet angleških parobrodov, ki bodo ukrcali 4000 konj za Angleže v Južno Afriko.

70letni notar — goljuf. V Gradcu so zaprli 70letnega notarja dr. Ant. Riglerja, ki je oškodoval razne aristokrate za 320.000 kron.

Ernst Wallburg je bil v Budimpešti od obtožbe goljufivih dolgov oproščen, ker je bilo opravičeno misliti, da dobi z dvora denar.

Shod avstrijskih avskultantov. V nedeljo 24. t. m. se bode vršil na Dunaju splošen shod avstrijskih avskultantov. Na dnevnem redu bode predloga olomuških avskultantov o memorandumu.

Preiskava proti gospej Szimiczevi se, kakor čujemo, nadaljuje. Gospa Szimicz biva sedaj pri svoji rodovini v Arko.

Iz Donawitza pri Ljubnem na Štajarskem se nam poroča, da so pričeli iz ondotnih tovarn delavce odpuščati. Predvčerajšnjim so odpustili mnogo delavcev, med njimi tudi nekaj Slovencev.

Trgovina s Severno Afriko. Kralj. ogerska pomorska plovstvena delniška družba »Adrija« poroča trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da bodo njene ladije pričetkom januarja prih. l. začele voziti iz Trsta in Reke redno vsake tri tedne v Severno Afriko, dotikajoč se pristanišč: Messina, Palermo, Tunis, Algir, Oran, Malaga, Gibraltar, Tanger, Cassablanca, Mazagan in Magador; iz Magadorja nazajgrede pa: Mazagan, Tanger, Gibraltar, Malaga, Oran, Algier, Palermo, Messina in Catania. S tem prometom se odpre domači trgovini deloma novo odjemno ozemlje. Družba izreka nado, da se bodo interesentje živahno posluževali te proge, in javlja, da dajejo njene agenture v posameznih lukah domačim trgovcem rade volje vsakršna pojasnila. Izvozni promet, ki bi se po informacijah družbe v Severni Afriki in Južni Španiji prav lahko spečevali, so: v Tunisu: izdelki oblačilne industrije, lišp, veterinarski preparati, parafinsveče, steklo in porcelan, pohištvo, poljedelski stroji, emailposoda in papir; v Algiru: les, moka, sočivje, špirit, lončarska roba, bombaževina; v Oranu: stavbeni les, fesi, kovinski izdelki, pohištvo in email-posoda; v Malagi: blago iz bombaža vsake vrste, že-

lezo in drobnarije, stroji, les, doge za sode, sveče in papir; v Gibraltaru: živila; v Maroku: parafinsveče, želji, žični cveki, cement, oljate barve, varnostne žepenke, sladkor, moka, les, sukneno in volneno blago, saten, rdeči sukanec, pivo, ponarejeni lišp, steklo in steklena roba, špirit, pohištvo iz upognjenega lesa, gotova obleka, svetilke, kuhinjsko orodje in papirnato blago; v našo državo bi se lahko uvažalo: iz Algirja: lan, pomladanska zelenjava in zgodnje sadje, ovčja volna, rogovi, fosfat in morska trava (Crin d' Afrique); iz Orana: morska trava, strojarska skorja, zgodnja zelenjava, dateljni in kože; iz Malage: južno sadje, olivno olje, malaga vino in svinčene rude; iz Maroka: volna, vosek, gumi, dateljni, fino olivno olje in nojeva peresa. Družba poroča, da je vožnje cene nastavila kar najceneje in da že sedaj postreže z najugodnejšimi zaznambami.

Nevročljive pošne pošiljatve. Trst 3. Giuseppina ved Angelini, Trst, Cesare Cabalzar, Trst, Emma Fonda, Levico, Carlo Ant. Costa, Genua, Giov. Radofisch, Taku; Trst 1, Andrea Krovada, Trst. »Avantia«, Trst, Lerer, Harsfeld; Trst 6, Maria Contese, Split; Trst 7, Rudolfo Tomasich, Trst, Aroria Pietro, Neapel, Carlo Müller, Gutenstein (2 papir. it. Lire). Giuseppe Masson, Videm, Anton Bidoli, Mödling, Pietro Pirroni, Cardiff; Gorica 1, A. Bimsestein, Alexandria; Opatija, Heinrich Reinhardt, Berlin, Curator der griech. Kirche, Geneva; Sežana, Maximilian Fischer, Berlin; Piran, Peri Rasi, Dubrovnik; Bole, Anton Mrakič, Derne, Josef Mlekus, Trbovlje, Anton Schaffner, Schneedorf; Poreč, Pavla Primos, Pazin; Koper, Lukas Müller, Miss a. Drau, Giaci Gualazzini, Devin; Bazovica, Kőzjegy zohivatalnak, Otteveny; Rubija, Ricardo Canali, Buenos-Ayres; Kastav, F. Sudoč, Pretoria; Tolmin, Michael Lapanja, Trst; Ljubljana 5, Melchior Berger, Budimpešta, Jakob Drinar, Allegheny; Novomesto, Wilh. Klein, Pakrac, Anton Obrstar, Bistrica a. Drau, Anton Plut, Washington, Frank Zupančič, Allegheny; Mokronog, Franc Kral, Cleveland; B. Bistrica, Josef Rebernik, Celovec; Kočevje, Joh. Dolinar, Sachsenfeld; Bled, Wetti Weiss, Dunaj; Metlika, Mathias Mere, Grubisopolje, Ferd. Zamolo, Raindorf, Frenek Logar, Chicago; Koper, Rosaria Maraghino, Taranto; Toplice pri Novem mestu, Eduard Puc, Postojna; Opatalj, Jos. Brandig, Ljubljana.

Društva.

(Slovensko bralno društvo v Tržiču) priredi v soboto dne 23. t. m. zabavni večer v gostilniških prostorih g. A. Perseta. Na tem bode blagohotno predaval šolski vodja g. I. Kragl »Zgodovino Tržiča«. Začetek točno ob 8. uri. Vstopnina 20 h. Čisti dohodek je namenjen za tržički otroški vrtec. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala. Ker bode predavanje zanimivo, se sl. občinstvo uljudno vabi k obilni udeležbi.

Odbor.

Darovi.

Za pogorelce v Gorenji vasi pri Ribnici: Gosp. Mih. Sajč, župnik v Stangi 5 kron in zbirko 3 K, skupaj 8 K.

Za trapiški misijon v Južni Afriki več dobrotnikov po g. A. Mittermayer 8 K 11 v.

Bog plačaj!

Jutri 21 javno predavanje

g. dr. Jan. Ev. Kreka

v »Katoliškem Domu«

Začetek ob 1/8. uri zvečer. — Vstop prost.

Telefonska in brzojavna poročila.

Cerklje, 19. nov. Pri volitvah občinskega starešinstva v Cerkljah so bili izvoljeni Janez Zaman, županom, Jan. Martinak, županovim namestnikom. Svetovalci pa A. Jenko, Janez Podjed, A. Kuralt, Mih. Sipic, Jos. Vrtnik, Fran. Pogačar in Avg. Dolinšek.

Gorica, 19. nov. Za »Slogo« volile občine: Podgora, Steverjan, Črnič, Komen, Zgonik, Trenta, Soča, Št. Viška gora, Cerkno.

Dunaj, 19. nov. Govori se, da je od notranjega ministerstva došel danes ukaz na vse deželne vlade, naj pripravijo vse za nove državno-zborske volitve, ki se imajo vršiti od 9. do 23. januarja, ako bi sedanja državna zbornica ne re-

šila najnujnejših nalog. V tem slučaju bi se novi državni zbor sklical na dan 30. januarja. A upa se, da je to le grožnja, in da se bo kriza mirno rešila.

Dunaj, 19. nov. Vsi jugoslovanski poslanci so sklenili, da podpišejo nujni predlog Rusinov za ustanovitev maloruskega vseučilišča.

Dunaj, 19. nov. (C. B.) V današnji seji poslanske zbornice je finančni minister predložil načrt zakona, s katerim se spreminja več določb borznega zakona iz l. 1875. — Schummeier je nato jel utemeljevati svoj predlog proti kongregacijam in za odpravo paragrafa o motenju vere.

Dunaj, 19. nov. (C. B.) Prihodnja seja gosposke zbornice bo 27. t. m. ob 1. uri opoldne. Na dnevnem redu sta mej drugim tudi § 59 in 60 obrtnega reda.

Dunaj, 19. novembra. Poslanec Pogačnik je vložil danes nujni predlog, v katerem zahteva izdatne državne pomoči za po vodnih poškodbah prizadeto prebivalstvo političnih okrajev Radovljica, Kranj in Kamnik. — Poslanec Berks je vložil nujni predlog za po povodnji oškodovane prebivalce celjskega okraja.

Dunaj, 19. nov. Iz nemških krogov se čuje o situaciji, da sporazumljenja ne bo mogoče doseči.

Dunaj, 19. nov. Budgetni odsek je sinoči po večurni debati sprejel ostale postavke trgovinskega ministerstva, potem brez debate poglavji »najvišji dvor in kabinetna pisarna« ter pričel razpravo o »državnem zboru«. Ministerski predsednik je naznanil, da gosposka zbornica prepusti poslanski svoje razpoložljive prostore. Posl. Kramar je zavračal očitanje, češ, da dela stranka tiho obstrukcijo. Prihodnja seja v sredo.

Dunaj, 19. nov. Danes proglašeni projekt načelnikov nemških strank, ki namerava odstraniti krizo, zahteva, naj Mladočehi začasno opuste svoje narodne in kulturne zahteve, dokler se ne reši proračun. Parlamentarna komisija vseh čeških strank: Mladočehov, veleposestnikov, agrarcev in narodnih socialistov, se danes posvetuje skupno, na kako stališče se naj postavi. Mladočehi baje soglašajo s to nemško zahtevo.

Dunaj, 19. nov. Narodnogospodarski odsek gosposke zbornice je glede § 56. in 60. obrtnega reda sprejel predlog, da je krošnjarstvo s cveticami dovoljeno.

Dunaj, 19. nov. Listi poročajo, da pride spomladi nemški cesar obiskat našega cesarja.

Dunaj, 19. nov. Vrše se pogovori o reorganizaciji artilerije. Vsak artilerijski polk bode, bodisi v miru ali v boju imel šest baterij, ki bo vsaka imela po 6 topov. Tudi obleka polkov se v nekoliko spremeni.

Dunaj, 19. nov. Iz profesorskih krogov na vseučilišču se čuje, da bode bumel z ozirom na zadnje dogodke mej nemškimi dijaki prepovedan.

Praga, 19. nov. »Narodni Listy« pravijo, da ako se Koerberju do 25. t. m. ne bo posrečilo pripraviti parlament k delu, tudi zanj to ne bo brez posledic.

Krakov, 19. nov. Kornij poveljnik je izdal povelje za izobrazbo alfabetov mej vojak.

Budimpešta, 19. nov. Pri adresni razpravi je naznanil Szell, da bi odprava carinske skupnosti Avstriji več (!) škodila nego Ogerski. — Vsenemški agitaciji na Ogerskem bo vlada z vso odločnostjo zaprla pot.

Rim, 19. nov. Vlada namerava orožnikom omisliti biciklje.

Berolin, 19. nov. V Schiersternu so odkrili spomenik Kristijanu Dewetu.

Instenburg, 19. nov. Nadporočnik Hildebrand, ki je v dvoboju umoril nadporočnika Blaskovica, je obsojen v dveletno ječo, sekundant Grodbeck je pa dobil pet dni. Nevesta umorjenega nadporočnika je nevarno zbolela.

London, 19. nov. V Albaniji se razvija anarhija.

Valenolenes, 19. novembra. Doslej stavka 2000 delavcev.

Pekin, 19. nov. Cesarica je odredila, da se v spomin Li-Hung-Čangu postavi obok v vasi, kjer je bil rojen. Njegov najstarejši sin je dobil naslov marquis.

London, 19. nov. Po uradnem poročilu so Angleži v boju pri Brack-spruitu izgubili 9 ubitih in deset ranjenih. Buri so ujeli 64 Angležev, katere so razun enega častnika pozneje vse oprostili.

London, 19. nov. V Južno Afriko se je odpeljal 21 ulanski polk. Sedaj je na Angleškem doma le še samo ena kavalerijska brigada.

Bruselj, 19. novembra. Odposlanec Bothe je došel sem in pripoveduje, da so Buri pod poveljstvom burskega vođnje Maritza dne 27. septembra nekaj milj od Kapstadta napadli velik angleški transport in Angležem vzeli nad 6000 konj. Maritz se je že večkrat pokazal tudi pred vrati Kapstadta in ondi provzročil pravecato paniko. Odposlanec javlja, da je vsa kapska kolonija v popolni vstaji.

Standerton, 19. novembra. Burske čete so obkrožile 12. t. m. na jugu reke Klipp angleški oddelek. Angleži so izgubili 1 mrtvega, 17 ranjencev, 4 Angleže so pa Buri ujeli.

Listnica uredništva:

Velečast. gosp. Alojzij Pavlin, vikarij na Gradišču: Vaš dopis, oddan 28. oktobra, smo dobili naslednjega dne, a smo ga morali odložiti, ker nismo imeli prostora. Datum smo sami izpomenili. Od tistega časa nismo od Vas prejeli nobenega dopisa.

Umrli so:

16. novembra. Jožefa Knez, delavca hči, 2³/₄ leta, Tesarske ulice 3, plućnica. — Ana Penko, posestnika hči, je umrla potoma v bolnišnico za jetiko.

17. novembra. Franciška Pilko, ključavničarja žena, 68 let, Marije Terezije cesta 11, otrpnenje srca. — Ernest Spalzek, črkostavec, 56 let, Kolodvorske ulice št. 35, organ. srčna hiba.

Zitne cene
dné 18. novembra 1901.
(Termin.)

Na dunajski borzi:
Za 50 kilogramov.

Pšenica za jesen	K	—	do	—
„ pomlad 1902	8-87	8-88		
Rž za jesen	7-66	7-67		
„ pomlad 1902	5-91	5-92		
Koruzna za november	5-91	5-92		
„ maj-junij 1902	7-98	7-99		
Oves za jesen	7-98	7-99		
„ pomlad 1902	7-98	7-99		

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za oktober	K	—	do	—
„ april 1902	8-67	8-68		
Rž za oktober	7-37	7-38		
„ april 1902	7-68	7-69		
Koruzna za oktober	5-69	5-60		
„ maj 1902	5-69	5-60		

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaska	K	8-50	do	9-10
„ južne zel.	8-70	8-70		
Rž	7-50	7-65		
Ječmen	7-20	8-60		
„ ob Tisi	6-75	7-75		
Koruzna ogerska	5-90	6-00		
Cinkvant	7-00	7-35		
Oves srednji	7-75	7-95		
Fizol	7-75	10-75		

Meteorologično poročilo.
Višina nad morjem 306'2 m, srednji zračni tlak 736'0 mm

Dn	Čas opa- sevanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura po Celsiju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm.
18	9. zveč.	734'6	0'3	sl. szah.	jasno	
19	7. jut.	743'0	— 2'6	sr. jvzh.	megla	0'0
19	2. popol.	742'7	2'7	sl. vzh.	sk. jasno	

Srednja večerajšnja temperatura 2'6°, normale: 3'0

Meteorologično poročilo.
Višina nad morjem 306'2 m, srednji zračni tlak 736'0 mm

Dn	Čas opa- sevanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura po Celsiju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm.
18	9. zveč.	734'6	0'3	sl. szah.	jasno	
19	7. jut.	743'0	— 2'6	sr. jvzh.	megla	0'0
19	2. popol.	742'7	2'7	sl. vzh.	sk. jasno	

Srednja večerajšnja temperatura 2'6°, normale: 3'0

Meteorologično poročilo.
Višina nad morjem 306'2 m, srednji zračni tlak 736'0 mm

Dn	Čas opa- sevanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura po Celsiju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm.
18	9. zveč.	734'6	0'3	sl. szah.	jasno	
19	7. jut.	743'0	— 2'6	sr. jvzh.	megla	0'0
19	2. popol.	742'7	2'7	sl. vzh.	sk. jasno	

Srednja večerajšnja temperatura 2'6°, normale: 3'0

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za izgube pri trestanju, pri izrekanju
najmanjšega dobitka. — Promese za vsako trestanje.
Kulturna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„M E H C U R“
1. Wallzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostih
papirjev in vestal vrti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti.

naloženih glavnic.

Izdajatelj: Dr. Evgen Lampe.

Odgovorni urednik: Iven Rakevec.

Tisk „Katoliške Tiskarne v Ljubljani.

Zahvala. 1115 1-1

Ker nam ni mogoče se vsakemu posamezniku zahvaliti za nebrojne dokaze ljubeznivega sočutja ob smrti našega predragega, nepozabnega soproga, oziroma očeta in zeta, gospoda

Leopolda Žgur
župana in posestnika

izrekamo na tem mestu vsem tistim, ki so se na katerikoli način spomnili ljubelega rajnega ter mu skazali zadnjo čast, svojo prisrčno zahvalo.

Posebno pa se zahvaljujemo velerodnemu g. dr. Jos. Kenda za njegov požrtvovalen trud v boleznih pokojnika, c. kr. okr. šolskemu nadzorniku gosp. And. Lasič-u, gospodom c. kr. davčnim uradnikom iz Vipave, dalje velenim gospodom tovaršem pokojnika vipavskim županom, slavnemu zdravstvenemu zastopu za okrožje vipavsko, slav. cestnemu odboru vipavskemu, slavnemu bralnemu društvu »Triglav« in vsem drugim darovateljem prekarnih vencev, konečno tudi cenjenim gg. pevcom pod vodstvom učitelja gosp. Jankota Grada iz Podrage za ganljive žalospelve, ter prosimo, da ohranijo rajnega v blagem spominu.

G o č e, dné 17. novembra 1901.

Žalujoči ostali.

Napise in slikanje grbov
obrtnih in trgovskih znakov na steklo, les in kositar oskrbuje in umetno izvršuje v lastni delavnici tvrdka **BRATA EBERL v Ljubljani** Franciskanske ulice. 228 18 11-4

Vnanja naročila proti povzetju.

Črvena garnitura
(zofa in 6 foteljev), pač rabljena, vendar sedaj obnovljena s temnorudečim — na zahtevo tudi kake druge barve — volnenim blagom, posebno pripravna za župnišče, se za slepo ceno prodá. — Več pové **Anton Obreza**, tapetnik v Ljubljani, Selenburgove ulice št. 1. 1117 3-1

Trgovina
na deželi se oddá v najem. — Sprejmeta se tudi dva uslužbenca, izvežbana za mešano trgovino. Ponudbe sprejema **J. C. Demšar**, pošta Železniki. 1091 3-3

Miša,
v kateri se lahko izvršuje specerijska trgovina, in ki je v dobrem stanu, se prodá s senožeti in sadnim vrtom vred. Ponudbe pod „Sreča“ sprejema iz prijazno-ti upravništvo „Slovenca“. 1092 3-3

Gospodično
zmožno slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi, pa tudi izurjeno v stenografiji, takoj sprejme zavarovalnica v Gradcu. Ponudbe pod „Sichere Existenz“ upravništva „Slovenca“. 1110 1-1

Poštenega dečka-vajenca
ki bi pa moral prebivati in oskrbo imeti pri stariših, takoj sprejme trgovina **M. E. Supan** v Ljubljani, Dunajska cesta. 1111 2-1

Glasovir na prodaj.
Vsled preselitve prodam dobro ohranjen glasovir, obseg 6¹/₂ oktave (Salonflügel), lepo doneč glas, cena pod 100 glđ. Več se izve pri lastniku glasovirja **Antonu Murovec-u**, urarju v Radovljici. 1112 3-1

Dunajska borza.

20 mark	24-42	Dunavsko vravnjavno posojilo l. 1878	106-—	Salimove srečke, 40 glđ.	223-—
20 frankov (napoleonor)	19-16	Zastavna pisma av. ostr.zem.-kred.banke 4%	94-50	St. Genois srečke, 40 glđ.	262-—
Italijanski bankovci	92-70	Prijoritete obveznice državne železnice	430-50	Waldsteinske srečke, 20 glđ.	63-50
C. kr. cekini	11-31	„ južne železnice 3%	307-—	Ljubljanske srečke	63-50
		„ južne železnice 5%	119-40	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 glđ.	220-—
		„ dolenskih železnice 4%	—	Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	5560-—
				Akcije tržaškega Lloydja, 500 glđ.	798-—
				Akcije južne železnice, 200 glđ. sr.	61-25
				Splošna avstrijska stavbinska družba	135-—
				Montanska družba avst. plan.	347-50
				Trboveljska premogarska družba, 70 glđ.	409-—
				Papirnih rubljev 100	263-5

St. 40.173.

Razglas. 1094 3-2

V smislu § 37. občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano se javno naznanja, da so proračuni o dohodkih in troških za leto 1902

1. mestnega zaklada;
2. mestnega ubožnega zaklada;
3. zaklada meščanske imovine;
4. ustanovnega zaklada;
5. mestne elektrarne;
6. mestnega loterijskega zaklada;
7. amortizacijskega zaklada mestnega loterijskega posojila;
8. mestnega vodovoda in
9. mestne klavnice

že sestavljeni in bodo razgrnjeni v mestnem knjigovodstvu štirinajst dni in sicer od 13. do 27. novembra t. l. na vpogled, da vsakdo lahko navéde svoje opazke o njih.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dné 12. novembra 1901.

Oddaja
vseh k novi enorazredni šoli na Bukovici pripadajočih del bode dné 26. t. m. dopoldne ob 9. uri po

minuendo dražbi.

Vsi treški so proračunjeni na 14.473 64 K. Načrti in natančen proračun je razporežen v župnišču v Selcih. — Podvzetnik vloži 10% varščine.

Krajni šolski svet na Bukovici,
dné 14. novembra 1901.

Tomaž Rožnik,
načelnik.

1107 3-3

Št. 39.347. 1086 3-2

Razpis raznih ustanov.

Pri mestnem magistratu ljubljanskem podeliti je za tekoče leto sledeče ustanove:

1. Jan Bernardini-Jevo v znesku . . . 200 K,
2. Jos. Jak. Schillingovo v znesku . . . 204 K,
3. Jurij Thalmelnerjevo v znesku . . . 194 K,
4. Jan. Jost Weberjevo v znesku . . . 209 K,
5. Jan. Nikl. Kraškovičovo v znesku . . . 163 K,
6. Jan. Ant. Fancojevo v znesku . . . 134 K,
7. Jos. Sr. Sinovo v znesku . . . 96 K,
8. Miha Pakičeve v znesku . . . 260 K,
9. Jan. Krstn. Kovačev v znesku . . . 302 K,
10. Marije Kosmačeve v znesku . . . 204 K,
11. Helene Valentiničeve v znesku . . . 168 K,
12. Ustavovo za onemogle posle v zn. 100 K,

do katere imajo pravico ubogi obrtniki meščanskega stanu ali pa njih vdove, katero je razdeliti med štiri v Ljubljani bivajoče revne rodbinske očete ali vdove matere, ki imajo po več otrok in ubošiva niso sami krivi.

do katere imajo pravico uboge uradniške sirote ženskega spola iz Ljubljane, ki so lepega vedenja.

katero je razdeliti med take v franciskanski župniji v Ljubljani rojene otroke, ki nimajo starišev in se niso 15 let stari.

katero je razdeliti med štiri uboge posle, ki ne morejo več delati in so dobrega slovesa.

Prošnje za podelitev ene ali druge teh ustanov vložiti je opremljene s potrebnimi dokazili do 30. t. m. pri magistratnem vložnem zapisniku.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dné 4. novembra 1901.

Pariška svetovna razstava 1900: „Grand Prix“.

Najvišja odlika!

Na 7 prejšnjih razstavah s prvimi darili odlikovano.

Pristno in usta-
le, če novno
na T.P.A.R.M. leto
podplatu C.ПЕТЕРБУРГ 1860.

Šent Peterburške
G A L O S H E
čevlji za sneg, „Storm Slippers“.

1089 10-4

Vsak dan jih izdela
tovarna
40.000 parov!

Edini kontrahenti: Messtorff, Behn & Co., Dunaj, I.

Na drobno na prodaj v vsaki boljši prodajalni čevljev, gumi- in modnega blaga.

Dunajska borza.

20 mark	24-42	Dunavsko vravnjavno posojilo l. 1878	106-—	Salimove srečke, 40 glđ.	223-—
20 frankov (napoleonor)	19-16	Zastavna pisma av. ostr.zem.-kred.banke 4%	94-50	St. Genois srečke, 40 glđ.	262-—
Italijanski bankovci	92-70	Prijoritete obveznice državne železnice	430-50	Waldsteinske srečke, 20 glđ.	63-50
C. kr. cekini	11-31	„ južne železnice 3%	307-—	Ljubljanske srečke	63-50
		„ južne železnice 5%	119-40	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 glđ.	220-—
		„ dolenskih železnice 4%	—	Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	5560-—
				Akcije tržaškega Lloydja, 500 glđ.	798-—
				Akcije južne železnice, 200 glđ. sr.	61-25
				Splošna avstrijska stavbinska družba	135-—
				Montanska družba avst. plan.	347-50
				Trboveljska premogarska družba, 70 glđ.	409-—
				Papirnih rubljev 100	263-5

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za izgube pri trestanju, pri izrekanju
najmanjšega dobitka. — Promese za vsako trestanje.
Kulturna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„M E H C U R“
1. Wallzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostih
papirjev in vestal vrti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti.

naloženih glavnic.

Izdajatelj: Dr. Evgen Lampe.

Odgovorni urednik: Iven Rakevec.

Tisk „Katoliške Tiskarne v Ljubljani.